

Петрушка Олена Володимирівна

*К.е.н., старший викладач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Тернопільського національного економічного університету*

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ

Інститут партнерства державного та приватного секторів являє собою не тільки об'єднання фінансових, економічних, інтелектуальних та трудових ресурсів, а й виступає інституційно-організаційним поєднанням переваг державної публічної влади і приватного підприємницького сектору з метою вирішення суспільно важливих питань у різних сферах та галузях народного господарства. Співробітництво держави та бізнесу у медичній галузі являє собою симбіоз можливостей і ресурсів учасників, враховуючи їх сильні сторони при виконанні поставлених завдань. Ключовою функцією органів державної влади при цьому виступає реалізація публічних соціальних зобов'язань, контроль за наданням безоплатних медичних послуг для населення, а також стратегічними пріоритетами і цілями країни, програмами соціального та економічного розвитку. Для приватного сектору при реалізації проектів державно-приватного партнерства (ДПП) у сфері охорони здоров'я важливим є своєчасно та в повному обсязі забезпечити надання послуг по найбільш оптимальній ціні, а також приймати участь у субсидованих державою програмах і проектах. Така рівновага державних, приватних та соціальних інтересів приводить, на нашу думку, до ряду соціально-економічних ефектів для учасників ДПП.

Виступаючи учасником системи ДПП, держава отримує ряд потенційних можливостей, які сприяють підвищенню ефективності управління і обслуговування державного майна; залученню інвестиційних ресурсів у розвиток медичної галузі; стимулюванню розвитку регіональних ринків

капіталу, технологій, товарів і послуг; покращенню ситуації на ринку праці та створенню додаткових робочих місць; оновленню основних фондів.

Розглядаючи сторону бізнесу, то ключовими перевагами участі його суб'єктів у програмах партнерства виступають наступні:

- стабільність і гарантія отримання доходів;
- користування податковими пільгами та преференціями;
- бюджетне кредитування учасників;
- наявність державних та муніципальних гарантій;
- бюджетне цільове субсидування для реалізації проектів ДПП;
- досягнення мультиплікаційного ефекту, активізація залучення іноземних інвестицій у реальний сектор економіки [1, с.3133].

Для визначення соціально-економічних ефектів від реалізації проектів ДПП у медичній галузі для приватного сектору важливим є визначення рівня задоволення населення медичними послугами, загальної величини захворюваності та смертності, стану забезпечення населення закладами охорони здоров'я та медпрацівниками, а також рівня кваліфікації та досвідченості кадрів. Зазначені вище вигоди сприятимуть зростанню рівня життя населення завдяки отриманню медичних послуг високої якості.

Дослідження властивостей державно-приватного партнерства загалом, та застосування його у системі охорони здоров'я зокрема, дає змогу зробити висновок про те, що йому притаманні як позитивні властивості, так і ризики успішного застосування в інтересах його учасників.

До основних переваг державно-приватного партнерства у медичній галузі можна віднести:

- ефективний розвиток державних медичних закладів;
- підвищення якості та доступності медичних послуг;
- запровадження інноваційних форм фінансування;
- стимулювання підприємництва та впровадження новітніх методів управління;
- залучення додаткових фінансових ресурсів;

- успішна реалізація великих інфраструктурних об'єктів;
- новітні технології та сучасне медичне обладнання;
- забезпечення достойними заробітними платами працівників медичної галузі;

- забезпечення економічного добробуту та соціального зростання та підвищення якості життя громадян [2, с.68].

До потенційних ризиків, на нашу думку, варто віднести:

- бюрократичні перепони та адміністративні бар'єри;
- надмірний контроль влади за діяльністю партнерів;
- висока вартість управління;
- нестабільна політична ситуація;
- корупційні схеми в системі охорони здоров'я;
- недосконалість чинної системи оподаткування;
- перехід бюджетних коштів у тіньовий обіг;
- неналежний рівень правового регулювання;
- неузгодженість дій учасників державно-приватного партнерства;
- недостатня кількість висококваліфікованих кадрів на усіх рівнях управління;
- тривалий період впровадження;
- відсутність інформації стосовно переваг застосування проектів ДПП.

Враховуючи вищезазначене, уже сьогодні можна визначити основні напрямки використання ДПП у вітчизняній системі охорони здоров'я:

- 1) цільова підготовка кадрів та медична післядипломна освіта;
- 2) організація стажування українських медиків у провідних клініках світу;
- 3) розвиток медичного приладобудування та фармацевтичної галузі;
- 4) впровадження високотехнологічної медичної допомоги;
- 5) розвиток добровільного медичного страхування.

Співпраця підприємницьких структур, органів державного управління та суспільного сектору при виконанні проектів ДПП забезпечить розвиток

новітніх форм управління, зменшить навантаження на державний бюджет, стимулюватиме бізнес та допоможе вирішити ряд соціально-економічних проблем у нашій державі.

Література:

1. Жердев Р.А. Государственно-частное партнерство как драйвер развития отечественного здравоохранения. *Российское предпринимательство*. 2015. №16(18). С. 3125-3138.

2. Фінансові важелі подолання бідності в Україні: монографія / О.П Кириленко, І. І. Білоус, Б. С. Малиняк та ін.; ТНЕУ. Тернопіль, 2010. 432 с.